

Capsaïcine, een oude bekende

Voor de behandeling van neuropathische pijn geven smeersels met een hoge dosis capsaïcine een goede vermindering van de pijn. Helaas is het gunstige effect maar bij een deel van de patiënten aanwezig. Toch lijkt het de moeite waard het te proberen bij patiënten met hardnekkige neuropathische pijn.

In een recent gepubliceerde Cochrane-review worden acht onderzoeken beschreven waarbij in totaal bijna 2500 patiënten betrokken waren. Het zijn allemaal RCT's van matige kwaliteit. De meeste hadden betrekking op patiënten met postherpetische neu-

ralgie en enkele onderzoeken gingen over patiënten met hiv en diabetische neuropathie. Patiënten kregen een eenmalige behandeling met een hoge dosis capsaïcine van 8% in een pleister. 10% van de behandelde patiënten had meer dan 30% pijnreductie ten opzichte van de placebogroep (27% versus 17%). Dit komt overeen met een NNT van 8,8. Behoudens lokale klachten in de capsaïcinegroep waren er geen verschillen wat ernstige bijwerkingen betreft met de placebogroep (beide ongeveer 3%). Voor de groep patiënten die baat had bij de behandeling betekende dit eveneens een verbetering wat betreft slaap, vermoeidheidsklachten, stemming en kwaliteit van leven.

Ook de NHG-Standaard Pijn uit 2016 is positief over de behandeling van neu-

ropathische pijn met behulp van een eenmalige behandeling met hoog gedoseerde capsaïcinepleisters. Behandeling met lagere concentraties zijn niet effectief gebleken. De NHG-Standaard adviseert wel om deze patiënten te verwijzen naar de tweede lijn, zonder overigens aan te geven waarom de huisarts die behandeling niet zelf kan doen. Capsaïcinepleisters lijken een uitkomst te zijn voor patiënten met neuropathische pijn die onvoldoende reageren op de gebruikelijke medicamenteuze behandeling. ■

Bèr Pleumeekers

Derry S, et al. Topical capsaicin (high concentration) for chronic neuropathic pain in adults. Cochrane Database Syst Rev 2017;1:CD007393.

Voorkomt vitamine D luchtweginfecties?

Naast versterking van botten worden diverse andere nuttige functies aan vitamine D toegedicht. Zo speelt de vitamine een rol bij het functioneren van het immuunsysteem. Ook is er in observationeel onderzoek een relatie gevonden tussen lage spiegels en de vatbaarheid voor acute luchtweginfecties. Diverse RCT's naar de bijdrage van vitamine-D-suppletie aan de preventie daarvan laten deels wel en deels geen significante effecten zien. Een internationale onderzoeksgroep probeerde recentelijk de discussie te beslechten met een meta-analyse op basis van individuele patiëntendata.

De onderzoekers verzamelden data van 25 placebogecontroleerde RCT's met in totaal bijna 11.000 deelnemers en berekenden een gecorrigeerde oddsratio van 0,88 (95%-BI 0,81 tot 0,96) voor de kans op een acute luchtweginfectie met vitamine-D-suppletie. Het beschermende effect werd alleen gezien in de groepen die dagelijks of wekelijks vitamine D kregen en niet in de groepen die een of meer megadoses van tenminste 30.000 IU kregen. Het effect was groter in de



groepen met een initiële vitamine-D-spiegel lager dan 25 nmol/l (oddsratio 0,30; 0,17-0,53) dan in de groepen met een hogere spiegel (oddsratio 0,75; 0,60 tot 0,95). De vitaminegebruikers meldten niet meer bijwerkingen. De onderzoekers concluderen een belangrijke nieuwe indicatie voor vitamine-D-suppletie gerapporteerd te hebben.

Het begeleidende editorial plaatst kritische kanttekeningen. In absolute zin daalt de kans op een luchtweginfectie maar weinig, namelijk van 42 naar 40%. Verder lijkt het effect alleen aanwezig in de subgroep van 1 tot 16 jaar en niet in de andere leeftijdsgroepen. Omdat definities van luchtweginfectie

in de RCT's uiteenliepen van zelfgerapporteerde verkoudheden tot een met röntgenfoto bevestigde longontsteking, is het bovendien onduidelijk wat er nu precies klinisch wordt voorkomen. Al met al is de klinische betekenis van deze resultaten nog verre van duidelijk. ■

Tjerk Wiersma

Martineau AR, et al. Vitamin D supplementation to prevent acute respiratory tract infections: systematic review and meta-analysis of individual participant data. BMJ 2017;356:i6583. Bolland MJ, et al. Do vitamin D supplements help prevent respiratory tract infections? BMJ 2017;356:456.